

**ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у липні 2019 року**

*(оглядова довідка за матеріалами
преси, Інтернету та неопублікованими документами)*

В Україні

8 липня у Києві під час XXI Саміту «Україна – ЄС» між урядом України та Єврокомісією було підписано Угоду про фінансування заходу «Про підтримку громадянського суспільства та культури». Договір укладено в рамках Стратегічної програми допомоги ЄС на період 2018–2020 рр. Угода передбачає виділення Європейським Союзом фінансування обсягом 10 млн євро на три напрями: розвиток українського сектору культури і творчості; забезпечення рівного та прозорого доступу до державного фінансування, що здійснюється через Український культурний фонд; підвищення спроможності українських громадських організацій діяти як незалежні суб'єкти.

2 липня у Києві Національне бюро програми ЄС «Креативна Європа» в Україні за підтримки Українського культурного фонду провело Другий міжнародний ярмарок грантів у сфері культури, який став ефективним майданчиком для спілкування між грантодавцями та представниками культурних і креативних індустрій. Грантові проєкти на ярмарку, зокрема, презентували: Представництво ЄС в Україні, програма ЄС «Креативна Європа», Національний Еразмус+ офіс в Україні (програма ЄС), Посольство США в Україні, Міжнародний фонд «Відродження», Чеський центр у Києві, Французький інститут в Україні, Гете-Інститут в Україні (проєкт *House of Europe*) та ін. Загалом на участь у заході надійшло 1409 заявок від представників різних культурних індустрій.

За кордоном

2 липня в Торонто міністр культури Є. Нищук та Надзвичайний і Повноважний Посол Канади в Україні Роман Вашук підписали Угоду про спільне виробництво аудіовізуальних творів між Кабінетом Міністрів України та Урядом Канади. Підписання відбулося під час Конференції з питань реформ в Україні у присутності прем'єр-міністра Канади Джастіна Трюдо та президента України В. Зеленського. Угода сприятиме співпраці обох країн у сфері кіно- і телевиробництва та розширить можливості просування українських креативних індустрій на західно-

му ринку. У рамках робочого візиту до Канади українські високопосадовці також відвідали Меморіал жертвам Голодомору в Торонто та оглянули пересувну мультимедійну експозицію *Holodomor Bus*, яка є частиною проєкту *Holodomor National Awareness Tour*.

3 липня Парламент Австрії ратифікував Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Австрія про співробітництво у галузях освіти, науки і культури, підписану 14 березня 2018 р. у Києві очільниками МЗС – П. Клімкіним та Карін Кнайссль в присутності президентів України та Австрії. Документ передбачає підтримку сторонами організації гастролей, виставок, концертів, фестивалів, театральних вистав та інших мистецьких акцій, заохочує контакти між музейними установами і бібліотеками обох країн.

Україна взяла участь у роботі 43-ї сесії Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, яка з 30 червня по 10 липня проходила в Баку (Азербайджан). Під час сесії серед іншого було розглянуто і затверджено проєкт рішення щодо стану збереження об'єкта всесвітньої спадщини «Київ: Собор Святої Софії та прилеглі монастирські споруди, Києво-Печерська лавра». Зокрема Комітет наголосив на необхідності у терміновому порядку завершити й затвердити план управління об'єктом та Генеральний план м. Києва. В основу зазначеної документації повинні увійти оновлені межі буферної зони об'єкта.

8 липня у приміщенні Посольства України в Йорданії за сприяння української дипустанови та ГО «Українська Хата в Йорданії» відбулась авторська мультимедійна виставка українського волонтера та шевченкознавця Р. Теліпського «Монументальна Шевченкіана».

На запрошення Посольства України в Польщі з 27 червня по 5 липня у Краківі, Гданську та Любліні було представлено виставку «Блокпост пам'яті», яка ілюструє реальне обличчя війни та наслідки російської агресії в Україні. Виставку підготовлено Національним військово-історичним музеєм України та Управлінням цивільно-військового співробітництва Збройних сил України. Експозиція налічує понад 400 предметів із зони АТО.

24 липня в Софії завдяки зусиллям Посольства України в Болгарії та місцевої української діаспори було відкрито фотовиставку «Невідома війна в центрі Європи» О. Клименка. До експозиції увійшли роботи художника за всі роки війни, з 2014 до 2019 рр. Виставку відвідали представники болгарського парламенту та уряду, неурядових організацій, дипломатичного корпусу США, Грузії, Польщі, Чехії, Словаччини, Азербайджану, Білорусі, Румунії тощо.

14-річний українець О. Штільгойз став одним із десяти переможців конкурсу «Тиждень творців європейської спадщини 2019» – ключової ініціативи програми Ради Європи та Європейської Комісії «Дні європейської спадщини». У своїй роботі «Поезія – місток між століттями» український школяр розповідає про козацькі часи і роздумує про спільну європейську спадщину.

До Дня хрещення Русі-України

В Україні

28 липня представники Константинопольського патріархату та Елладської православної церкви (Греція) разом із Предстоятелем Православної церкви України відслужили у Софії Київській Божественну літургію до 1031-річчя Хрещення Русі-України. Голова константинопольської делегації митрополит Гальський Емануїл також зачитав послання Вселенського патріарха Варфоломія українському народу з нагоди свята. Крім того, до України з Константинополя привезли дві чудотворні святині – мощі апостола Андрія Першозваного і частинки дерева Хреста Господнього.

За кордоном

25 липня до Дня хрещення Русі-України в угорському місті Тихань було представлено фотовиставку «Ярослав Мудрий: дипломатія через династичні шлюби». Місцем проведення виставки символічно стала церква Тиханьського абатства, створення якого пов'язують з королівським подружжям Андраша I та доньки Ярослава Мудрого Анастасії. У відкритті експозиції взяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол України в Угорщині Л. Непоп, директор музею Тиханьського абатства Агоштон Барка, заступник міського голови Іштван Араді, представники української громади. У рамках святкування також відбувся Вечір українського мистецтва. Організатори події – Державне самоврядування українців Угорщини, Українське національне самоврядування Варпалоти та Центр української культури та документації в Угорщині.

Вшанування пам'яті

В Україні

25 липня за участі Надзвичайного та Повноважного Посла Ізраїлю в Україні Джоела Ліона в Чернівцях на місці розстрілу євреїв у Другій світовій війні було відкрито пам'ятний знак.

За кордоном

З 29 червня по 2 липня в Україні, Франції та США проходив III Відкритий міжнародний музичний марафон пам'яті Василя Сліпака, темою якого стала «Тиха музика для роздумів». Музичне вшанування пам'яті оперного співака, Героя України, який загинув на російсько-українській війні, зокрема, відбулося у Ленсі, Юзесі, Парижі (Франція) та Нью-Йорку (США).

Креативні індустрії

В Україні

6–8 липня у Києві вдруге відбувся міжнародний конкурс молодих дизайнерів *International Young Designers Contest*, організований Українською радою моди

та *IED-Istituto Europeo di Design* (Італія). У заході взяли участь переможці та призери національних конкурсів моди з Естонії, Латвії, Молдови, Польщі, Румунії, Словаччини, Угорщини, Чехії, Грузії та України. До складу конкурсного журі увійшли: професор *IED-Istituto Europeo di Design* Джованні Оттонелло; контриб'ютор *Vogue Italia* Ріккардо Терцо (Італія); старший fashion-редактор *Vogue.com* Ліана Сатенштайн (США); скаут *LVMH Prize* Ю Масуї (Японія); команда *Fucking Young!* – Адріано Батиста і Едуардо Гарсія (Іспанія); стиліст Філіп Пурхашемі (Бельгія). У рамках події за підтримки Міністерства культури України та Міністерства інформаційної політики України було проведено *Kyiv Fashion Summit*. Захід складався з двох дискусійних панелей – «*Ukraine NOW: роль креативних індустрій у промоції країни*» та «*CREATE.Ukraine: “креативний безвіз” у фешіндустрії*». Спікерами форуму стали представники авторитетних креативних компаній та державних інституцій: уже згадані Джованні Оттонелло (Італія) та Ю Масуї (Японія), менеджер проєктів агенції *The Hungarian Fashion & Design Agency* Патрісія Амфер (Угорщина), представниця компанії *Tartu Centre for Creative Industries* Карін Сеп (Естонія), перша заступниця міністра культури України С. Фоменко та Державний секретар Міністерства інформаційної політики України А. Біденко.

За кордоном

1 липня український дизайнер головних уборів Р. Багінський представив свою дебютну кутюрну колекцію «Стожари» у Франції в рамках Паризького тижня високої моди. Авторські роботи є симбіозом українських етнічних кодів і сучасних технологій, ювелірного мистецтва й естетики атлети (спортивний шик). Щоб підкреслити ідею колекції, дизайнер запросив до співпраці двох українських художників. Тож М. Толмачов створив провокаційні запрошення в акварельній техніці, а скульпторка М. Куликовська – статую і погруддя з мила та квітів, які використали як манекени.

Дні культури

В Україні

7 липня в Маріуполі вдруге відбувся День Франції. Захід пройшов у форматі «Французькі канікули», який дозволив відвідувачам ознайомитись із знаковими французькими містами – Парижем, Грассом, Каннами, провінцією Бордо тощо. Крім того, просто неба було організовано пізнавальну виставку «Маріупольці та Франція», яка розповіла про вплив знаних французів і Франції загалом на життя міста. На гостей Дня Франції також чекала виставка картин маріупольських митців, виступи музичних колективів і мімів. У святкуванні взяла участь Надзвичайний та Повноважний Посол Франції в Україні Ізабель Дюмон.

26 і 27 липня в Житомирі пройшли Дні корейської культури, організовані ГО «Світова молодіжна спільнота» з метою культурного розвитку молодого покоління Житомирщини та покращення культурних взаємин між молоддю України та

Південної Кореї. У програмі заходу: уроки корейської мови та каліграфії, майстер-класи з оригамі, танців і тхеквондо, конкурс виконавців *K-pop*, дегустація страв національної кухні тощо.

Закордонне українство

За кордоном

1–10 липня під егідою Світового Конгресу Українців з ініціативи Асоціації української діаспори в Греції «Українсько-грецька думка» у Патрах відбувся VI Форум української діаспори в Греції. Захід об'єднав учасників із Греції, Канади, Великої Британії, Франції, Німеччини, Угорщини та України. Центральною подією форуму стала конференція «Стратегія поступу: місія української діаспори», в якій взяли участь Надзвичайний та Повноважний Посол України в Греції С. Шутенко, голова Асоціації української діаспори в Греції «Українсько-грецька думка» Г. Маслюк, директор представництва Світового Конгресу Українців в Україні С. Касянчук, голова української діаспори в Угорщині Я. Хортяні, представники грецьких академічних кіл – професори Атанасіос Другос і Нікос Лігерос тощо. Під час заходу Світовий Конгрес Українців нагородив Генерального секретаря Грецько-Української палати Герасимоса-Ніколаоса Бугаса медаллю Св. Володимира Великого за вагомий внесок у розвиток українсько-грецьких відносин. У межах форуму також відбулися круглі столи «Роль діаспори у покращенні іміджу України в світі» і «Впровадження комплексної системи української освіти за кордоном: проблеми та перспективи». Серед мистецьких подій заходу – виставка графіки П. Грицюка; виступ і експозиція репродукцій картин з. х. України О. Шупляка, перегляд стрічки А. Янгічер про життя українських греків Приазов'я – «Народжений греком»; презентація нового числа українсько-грецького альманаху «Вісник – Ангеліафорос».

Представниці української громади Аргентини – Марія Литвин та Ірина Березовська – були відзначені жіночою підкомісією Аргентинської федерації іноземних громад за довгу та плідну працю з поширення української мови, танцю та культури загалом. Нагородження відбулося 23 липня в Буенос-Айресі під час заходу «Жінки світу: минуле, сьогодення і майбутнє Батьківщини».

Своєю чергою керівниця ансамблю карпатської пісні «Відимо» та культурна діячка Маріанна Яра отримала нагороду від мерії польського міста Сянок у сфері популяризації культури та художньої творчості.

12–14 липня у Кергонксоні (штат Нью-Йорк) втринадцяте відбувся фестиваль української культури «Союзівка», організований Українським народним союзом у співпраці з Посольством України у США. Його відвідали 10 тис гостей, серед яких і сенаторка штату Нью-Йорк Джен Метцгер. На фестивалійній сцені виступили знані діаспорні колективи – нью-йоркський хор «Думка», танцювальний ансамбль «Сизокрилі» Роми Прими-Богачевської, а також н. а. України Т. Петриненко та співачка Тоня Матвієнко. Благодійною складовою фестивалю став збір коштів на фінансування діаспорних часописів «Свобода» та *Ukrainian Weekly*.

З 19 по 21 липня в Оттаві проходив V Український фестиваль столиці Канади, на відкриття якого завітали Надзвичайний та Повноважний Посол України в Канаді А. Шевченко, міністр навколишнього середовища Канади Кетрін Маккена, депутати провінційного парламенту і члени уряду Онтаріо, представники міськради Оттави. У фестивалі взяли участь кількості різноманітних виконавців з усієї Канади та інших країн. Серед хедлайнерів, зокрема, В. Попадюк із гуртом *Papa Duke Band* й *Mad Heads CA*.

7 липня українська та грузинська громади Відня (Австрія) за підтримки посольств обох країн провели спільний Українсько-грузинський фест. Під час заходу перед присутніми виступив етногурт з Полтавщини *Krachkyvka Village Band*, який виконав автентичні українські пісні під акомпанемент бандури, кобзи, торбана та інших інструментів. Своєю чергою грузинські виконавці презентували народні пісні своєї країни.

24–25 липня у Бухаресті було проведено Національну конференцію «Періодика Союзу українців Румунії». У межах заходу, зокрема, відбувся круглий стіл «Роль періодики СУР у збереженні української ідентичності». Напередодні ж, 21 липня, Марамуреська філія Союзу українців Румунії організувала День української пісні і танцю в селі Красний за участі низки діаспорних колективів. Мета заходу – збереження, популяризація та передача майбутнім поколінням культурної спадщини українців Румунії.

25 липня у Гданську під час XI Фестивалю культур «Вікно у світ» було проведено Український день. Його відвідувачі змогли пройти майстер-клас із народного співу, ознайомитися з українською вишивкою та кухнею. Організатором фестивалю виступила установа *Nadbałtyckie Centrum Kultury* у партнерстві з Об'єднанням українців у Польщі.

Мистецькі заходи В Україні

Майстри гончарної справи зі США, Чехії, Білорусі та України взяли участь у III Міжнародному фестивалі гончарів «Не святі горшки ліплять», який 18–21 липня проходив у Тернополі. Провідною темою цього річного заходу стала трипільська культура.

За кордоном

1 липня в Телаві стартував українсько-грузинський культурно-освітній проєкт «Грузія – любов моя, а в серці – Україна!», який 3 липня перемістився до Боржомі, а 18 липня завершився у Батумі. Під час заходу було проведено такі виставки: старовинних українських вишитих рушників «Традиційна вишивка України», давніх українських хусток «Традиційний головний убір української жінки», картин О. Охалкіна «Сучасна українська ікона». У музичній програмі проєкту – концерти з. а. України І. Котяш-Елердашвілі з програмою «Два крила», до якої у Телаві долучилися грузинські вокальні ансамблі «Патаракахі» та «Мзещина», у

Боржомі – скрипалька Тея Манчхвашвілі та піаністи Анрі Какабадзе і Саба Мікеладзе, а у Батумі – Батумський ансамбль «Діти моря». Гостями заходів стали директори Департаментів культури, освіти, молоді та спорту Боржомського та Телавського муніципалітетів – М. Худжадзе та П. Кушиташвілі, представники Посольства України в Грузії, мерій грузинських міст, української діаспори.

Українські майстри презентували народні ремесла на ювілейному фестивалі культур – *XX International Buyukcekmece Culture and Art Festival*, який з 26 липня по 3 серпня проходив у Туреччині. Зокрема Петриківський розпис представила В. Хоменко з Дніпровщини, ліжникарство – Г. Копильчук з Івано-Франківщини, різьблення по дереву – І. Коваленас з Рівненщини, керамічний посуд та прикраси – З. Предко з Київщини, а мистецтво виготовлення керамічної ляльки – А. Константінова з Одещини.

Заслужені артисти України Р. Лоцман та Б. Репка, композиторка і співачка Н. Стець і Академічний ансамбль танцю «Надзбручанка» Тернопільської обласної філармонії представили нашу країну на фестивалі культури та мистецтва *Jerash Festival of Culture and Arts 2019* у Йорданії. З 19 по 26 липня артисти виступили у містах Джераш, Петра, Ірбід та Амман. Зокрема в столиці Йорданії українці дали сольний концерт у Культурному центрі Короля аль-Хуссейна. Крім того, 25 липня згадані митці взяли участь в офіційному прийнятті Посольства України в Йорданії з нагоди Дня Конституції.

Ансамбль пісні і танцю «Сіверські клейноди» Чернігівського обласного філармонійного центру фестивалів і концертних програм презентував український фольклор на міжнародному фестивалі «Космополіс», який 18–21 липня відбувся у Кавалі (Греція).

Тими ж днями з 19 по 21 липня творчі колективи з Тернопільської, Львівської та Закарпатської областей взяли участь в етнографічному фестивалі XXXVII Лемківська ватра у Ждині (Польща).

Музика

В Україні

Американські музикантки – скрипалька українського походження Соломія Івахів та віолончелістка Софі Шао – виступили 13 та 14 липня у рамках щорічного київського фестивалю «Літні музичні вечори». У супроводі Національного симфонічного оркестру України прозвучали твори американських та європейських композиторів, зокрема й українських класиків – А. Кос-Анатольського, Є. Станковича, М. Скорика. Концерти відбулися за підтримки Посольства США в Україні й Університету Коннектикуту, в якому викладають музикантки.

18–21 липня в межах програми «Культурна столиця» у Дніпрі відбувся *IV Міжнародний фестиваль «Джаз на Дніпрі. New story»*. Цьогорічна ведуча події – популяризаторка джазу Чепту Козітані-Бакнер (Кенія – США). Знаковою стала участь у фестивалі заснованого нею міжнародного проекту *Jazz Sister Cities* у складі басиста Домініка Сандерса, барабанщика Еріка Аллена (США), саксофоні-

ста Сильвестра Островського, піаністки Касі Петржко (Польща) та гітариста П. Сидоренка (Україна). Серед закордонних учасників фестивалю – колективи *The Messenger Legacy* та *The Hot Sardines*, тріо Сайруса Честната (США), *Richard Bona Group* (Куба), дует Честера Харлана і Франца Бауера (Німеччина), тріо Бернда Райтера (Австрія), квартет Елі Дегібрі (Ізраїль), виконавці Тоні Момрелль (Велика Британія) та Саша Марс (Франція). На головній сцені фестивалю вшанували 100-річні ювілеї легенд американського джазу – ударника Арта Блейкі та вокаліста Ната Кінга Коуела.

9–13 липня Львів приймав III Міжнародний фестиваль музики Маттіаса Кендлінгера – австрійського композитора, який уже майже два десятиліття плідно співпрацює з українськими музикантами. Під час цьогорічного фестивалю відбулися прем'єри симфонії для фортепіано «Блудний син» та першого концерту для скрипки та оркестру «Галактика». Останній твір прозвучав у виконанні Роберта Степаняна (Вірменія – Франція), який грає на скрипці XVIII століття учня Страдіварі – майстра Гальяно із Неаполя. Також у фестивалі взяли участь: диригенти – сам Маттіас Кендлінгер, його син Максиміліан Кендлінгер (Австрія), Т. Ленько (Україна); піаніст Філіпп Шойхер (Австрія); засновані маестро колективи – українсько-австрійський симфонічний оркестр *K&K Philharmoniker*, «Український національний хор Львів».

Провідні органісти П'єр Зеворт (Франція), Едмунт Боріц-Андлер (Хорватія) та Петр Плани (Чехія) долучилися до *Першого Волинського міжнародного фестивалю органної музики «LUCHESK ORGANUM»*. Захід було проведено у Луцьку Волинською обласною філармонією з 21 липня по 4 серпня.

Липень також відзначився гучними фестивалями актуальної музики. Зокрема з 9 по 14 липня у Києві тривав фестиваль *Atlas Weekend 2019*, на якому виступило понад 200 музикантів і колективів з різних країн. Закордонними учасниками фесту, зокрема, стали: гурти *Black Eyed Peas*, *The Chainsmokers* (США), *Télépopmusik* (Франція), *Hooverphonic* (Бельгія), проєкт *UNKLE*, дует *Chase & Status* (Велика Британія), металісти *Adept* (Швеція) та *Korpiklaani* (Фінляндія), група «Сплін» (Росія), виконавці Майкл Ківанука, Том Оделл, Ліам Галлагер, *Emika* (Велика Британія), репер *A\$AP Ferg* (США), хіп-хопер *Shahmen* (Нідерланди – США), діджей *Matoma* (Норвегія), співачка Нетта Барзілай (Ізраїль) тощо. Особливістю цьогорічного заходу став масштабний інклюзивний проєкт *MastercardVibes*, реалізований компанією *Mastercard в Україні* (США) у партнерстві з ГО «Відчуй». Спеціально обладнаний майданчик та робота сурдоперекладачів дозволили людям з порушеннями слуху побачити і відчутти музику. Також у рамках фестивалю 12–14 липня було проведено професійну конференцію *Music Conference Ukraine* за участі експертів з Європи, Канади, Індії та Японії. А завдяки співпраці з Британською Радою в Україні під час конференції підняли тему «Жінки в музиці», до якої долучилися паблішер з Німеччини Аніка Янковська, організаторка угорських фестивалів Наталія Якаб, журналістка *IQ Magazine* у Великій Британії Анна Грейс, представниця лондонського офісу *United Talent*

Agency Христина Остін та топменеджерка Української агенції з авторських та суміжних прав Л. Цимбал.

Своєю чергою на сцені іншого столичного фестивалю – *UPark Festival*, що тривав з 16 по 18 липня, виступили популярні закордонні гурти *Bring Me The Horizon*, *Pale Waves*, *Nothing But Thieves* (Велика Британія), *Thirty Seconds to Mars*, *SWMRS*, *Missio* (США), *Die Antwoord* (ПАР), виконавці *Rag'n'Bone Man* (Велика Британія), *MØ* (Данія) та Джаред Лето (США).

А 5 липня у Києві в рамках *Hedonism Festival* дав концерт композитор, співак, мультиінструменталіст Джонатан Брі (Нова Зеландія).

Гурти *Powerwolf*, *Eskimo Callboy*, *Rage* (Німеччина), *Arch Enemy*, *Eluveitie* (Швеція) та *Kadebostany* (Швейцарія) стали хедлайнерами VII Фестивалю «Файне місто», який 25–28 липня відбувся в Тернополі. Напередодні швейцарський поп-гурт *Kadebostany* виступив із сольними концертами в Одесі – 11 липня, та на курорті Буковель у с. Поляниця Івано-Франківської обл. – 13 липня.

Окрім фестивалів, цього місяця у Києві відбулася низка гучних музичних подій. Зокрема 1 липня перкусіоніст світового рівня Крістоф Зітцен (Австрія – Люксембург) виступив разом із українським колективом *New Era Orchestra* в межах проекту *Musical Bridges*. Концерт відбувся в Національній музичній академії України ім. П. Чайковського за підтримки Посольства Австрії в Україні, Австрійського культурного форуму та Українського культурного фонду. 5 липня на літній сцені Національного культурно-мистецького та музейного комплексу «Мистецький арсенал» виступив джазовий виконавець Ієгорі Бойд (США – Данія). А 26 липня в рамках проекту *Jazz Arsenal* на цьому ж майданчику дав блюзовий концерт *Will Jacobs Big Band* (США). 8 липня латиноамериканський виконавець *Maluma* (Колумбія) зібрав своїх шанувальників у Палаці спорту.

19 липня японські піаністи Йоко Канеко, Тадаші Камасакі та Мамі Іда виступили разом із Академічним симфонічним оркестром «Філармонія» на закритті 75-го сезону Чернігівського обласного філармонійного центру фестивалів та концертних програм. За диригентським пультом – художній керівник та головний диригент оркестру «Філармонія» М. Сукач і другий диригент оркестру Міцунобу Такая (Японія).

З 26 червня по 4 липня у Київській муніципальній академії музики ім. Р. Глієра тривала Міжнародна літня музична академія, започаткована Міжнародним благодійним фондом конкурсу Володимира Горовиця. Цього року слухачами Академії стали 23 молоді музиканти з Італії, Ізраїлю, Китаю, Сербії та України. Серед педагогів – піаністи Ю. Кот, М. Пухляк, О. Ринденко, скрипаль А. Баженов. Під час навчання учасники Академії мали нагоду виступати разом із Національним заслуженим академічним симфонічним оркестром України та Ансамблем класичної музики ім. Б. Лятошинського. Підсумковий концерт Міжнародної літньої музичної академії – 2019 відбувся 3 липня в Національному будинку органної та камерної музики України.

А гості з Німеччини, Польщі та Білорусі вивчали автентичний спів та гру на музичних інструментах у Літній школі традиційної музики, яка 8–14 липня проходила в смт Седнів Чернігівської обл., на території садиби козацьких полковників і меценатів Лизогубів. Організатор культурно-мистецького проєкту – ГО «Рись».

За кордоном

Український дитячий хор «Щедрик» переміг на *XIII Міжнародному юнацькому музичному фестивалі Summa Cum Laude*, який 5–10 липня проходив у Відні (Австрія). Колектив посів перше місце в категорії «Жіночі хори». Участь «Щедрика» у фестивалі стала можливою завдяки підтримці Українського інституту.

13 липня Заслужений академічний симфонічний оркестр Українського радіо під керівництвом В. Шейка за участі народних артистів України Т. Анісімової та А. Романенка і з. а. України Б. Півненко успішно виступив на XXXIV Міжнародному фестивалі симфонічної музики в м. Ель-Джем у Тунісі.

З 24 по 29 липня литовські міста Вільнюс, Тракай та Клайпеда приймали I Міжнародний фестиваль музики, пісні та танцю україно-литовської співдружності «Мости мистецтва». У заході взяли участь литовські та українські артисти, зокрема творчі колективи з Києва, Закарпаття, Сумщини, Кременчука, Кропивницького та Чернігова. Подія відбулася за підтримки Посольства України в Литовській Республіці та Українського культурного фонду.

17 липня в Будапешті, у Базиліці св. Стефана, виступив київський камерний хор «Софія». До концертної програми «Sacrarium» увійшли твори К. Пендерецького, П. Васкса, В. Мішкініса, М. Лисенка, М. Леонтовича та інших класиків. Захід організовано Товариством української культури Угорщини в рамках концертного туру колективу країнами Європи.

Своєю чергою 8 липня в столиці Словаччини за сприяння Музично-драматичного ансамблю ім. Т. Г. Шевченка міста Братислава виступив український фольклорний гурт «Крачківка» з Полтавської обл. Артисти представили народні пісні, які співали в українських селах Полтавщини та на сході країни, влаштували майстер-клас з народних танців.

Хореографічне мистецтво

За кордоном

Юна танцюристка С. Ткачівська виборола золоту медаль на чемпіонаті світу з танцювального шоу *World Dance Cup 2019*, який з 28 червня по 6 липня проходив у місті Брага (Португалія). Українка стала найкращою у категорії «JSW Junior Solo Show Dance».

Кіно

В Україні

23 липня у Києві заступник міністра культури України Ю. Рибачук провів зустріч з американським сценаристом, продюсером та режисером, дворазовим володарем премії «Оскар» – Біллом Гуттентагом. У зустрічі також взяли участь виконавчий директор Українського культурного фонду Ю. Федів, представники Державного агентства України з питань кіно, Української кіноасоціації тощо. Сторони розглянули можливість налагодження співробітництва між українськими та американськими кіновиробниками, зокрема створення спільних проєктів та встановлення прямих контактів між установами у сфері кінематографії двох країн.

12–20 липня в Одесі відбувся ювілейний X Одеський міжнародний кінофестиваль, на якому було представлено понад 100 стрічок з різних країн і часів. Подію відкрила французька комедія «Прекрасна епоха» Ніколя Бедоса. Під час традиційного кіноперформансу на Потьомкінських сходах демонструвався голлівудський фільм «Козаки» Дж. В. Гілла та К. Брауна (1928) під музику, спеціально створену Робертом Ізраелем (США), у виконанні симфонічного оркестру і хору. Своєю чергою у Зеленому театрі відбувся показ шедевра німецького експресіонізму – трилера «Кабінет доктора Калігарі» Р. Віне (1920) у супроводі панк-кабаре *The Tiger Lilies* (Велика Британія). Загалом у міжнародних конкурсних програмах фестивалю взяли участь фільми з 27 країн, враховуючи країни коопродукції: США, Іспанії, Італії, Франції, Бельгії, Люксембургу, Фінляндії, Литви, Чехії, Албанії, Ізраїлю, Туреччини, Сирії, Китаю, Афганістану, Катару, Лівану тощо. До того ж у Національному конкурсі повнометражних фільмів було представлено дві українсько-польські стрічки: «U311 «Черкаси»» Т. Яценка та «Панораму» Ю. Шилова. Картини спільного виробництва змагалися і в Національному конкурсі короткого метру – це фільми «У нашій синагозі» І. Орленка (Україна – Франція) та «Мала» Д. Турецької (Україна – Ізраїль). Почесними гостями цьогорічного фестивалю стали культові постаті – режисер театру та кіно Майк Лі (Велика Британія) й акторка Катрін Деньов (Франція), яких було відзначено спеціальними нагородами «Золотий Дюк» за внесок у кіномистецтво. Окрім того, кожен із митців презентував мініретроспективу знакових для своєї кар'єри стрічок. До організації переглядів фільмів Майка Лі, зокрема, долучилася Британська Рада в Україні. Журі Міжнародної конкурсної програми очолив режисер та продюсер Петер Бросенс (Бельгія). Разом із ним стрічки оцінювали: директор Міжнародного кінофестивалю у Карлових Варах Карел Ох (Чехія), актор Баррі Ворд (Ірландія), режисерка Нана Еквтімшвілі (Грузія) та акторка Іванна Сахно (Україна – США). Серед членів журі Конкурсу європейських документальних фільмів – сценарист і режисер Білл Гуттентаг (США) та режисерка Соня Кронлунд (Франція). А журі *FIPRESCI* (Міжнародної федерації кінопреси) представили кінокритики Джованні Вімеркаті (Італія), Ванда Бенджеллул (Швеція), Д. Десятерик (Україна). Іноземці також увійшли до складу журі Національної конкурсної програми – це кінокритик Ніколас Елліот (США), режисерка Манія Акбарі (Іран) і голова Гільдії польських

режисерів Йоанна Кос-Краузе (Польща). Втім, ювілейний фестиваль відзначився безпрецедентним епізодом – найкращий фестивальний фільм визначало не журі, а глядачі. Тож закордонним володарем Гран-прі стала картина «А потім ми танцювали» Левана Акіна (Грузія – Швеція). Цю ж стрічку визнано найкращою в міжнародній програмі. А Левана Гелбахіані (Грузія), який зіграв одного з головних героїв картини, нагороджено за найкращу акторську роботу. Найкращим режисером визнано Алехандро Ландеса (Колумбія – Еквадор) за стрічку «Монос» (Колумбія – Аргентина – Нідерланди – Уругвай – Німеччина – Данія – Швеція). Найкращим документальним європейським фільмом стала стрічка «Бо ми мужики» (реж. Петтер Соммер та Ю Вемуд Свендсен, Норвегія). А документальна картина «Для Самі» (реж. Ваад аль-Катіб і Едвард Воттс, Велика Британія) отримала спеціальний приз журі. Насиченою була і позаконкурсна програма фестивалю. У секції «Фестиваль фестивалів» презентовано переможців Каннського, Берлінського, Венеційського, Локарнського та інших світових кінофорумів. Яскравою подією секції «Спеціальні покази» стала прем'єра документального фільму-дослідження «З України до Голлівуду» (реж. Г. Кувівчак-Сахно і С. Сукненко, Україна), який розповідає про внесок українців у розвиток американської «фабрики мрій». Цьогорічну програму секції «Серіали!» було сформовано у співпраці з фестивалем серіалів *SERIES MANIA* (Франція). До неї увійшли проекти з Франції, Іспанії, Великої Британії, а також копродукційні роботи за участі України – «Маркус» (реж. А. Азаров, І. Волков, Україна – Латвія), «Принцип насолоди» (реж. Даріуш Яблонський, Україна – Чехія – Польща). Також у рамках фестивалю діяла платформа для професійної комунікації – Індустріальний фільмовий офіс, учасниками якого стали: представниця *European Women Audiovisual network* Тамара Татішвілі; виконавчий директор *Європейського фонду підтримки кіно Eurimages* Роберто Олла; виконавча директорка кінофонду *Medienboard Berlin-Brandenburg* Кірстен Ніхуус; стратегічний радник зі зв'язків ЄС з іноземними країнами, представник Румунського кіноцентру Алекс Тралія; головний консультант з міжнародних зв'язків Ізраїльського кінофонду Катріель Шорі (йому також вручили спеціальну нагороду від Одеського міжнародного кінофестивалю за внесок у розвиток кіно) та ін. Фільмом закриття фестивалю стала картина «Бог існує, її ім'я – Петрунія» Теони Стругар Мітевської (Північна Македонія – Бельгія – Словенія – Хорватія – Франція).

4–7 липня показами в київському кінотеатрі «Жовтень» в Україні розпочався III Фестиваль «Тиждень швейцарського кіно». До цьогорічної програми увійшли найкращі стрічки останніх років: «Мрія Катріни» Даріо та Мірко Бішофбергерів, «Невинний» Сімона Жакме, «Щасливий Лазар» Аліче Рорвахер і «За вітром» Беттіні Оберлі. Захід організовано Посольством Швейцарії в Україні та компанією *Arthouse Traffic*.

З 27 червня до 30 липня у харківському кінотеатрі «Боммер» тривав щорічний фестиваль фантастичного кіно *Best Sci-Fi*, на якому було представлено короткометражні стрічки зі США, Італії, Франції, Індії, Сербії та Ізраїлю. А з 11 по 30 липня на цій же локації проходив *Фестиваль італійського короткого метру*

«*Italian Best Shorts*». Альманах об'єднав сім найкращих італійських короткометражних комедій і мелодрам, які демонструвалися мовою оригіналу з українськими субтитрами.

За кордоном

Актор та кінорежисер Ахтем Сеїтаблаєв став членом Європейської кіноакадемії. Тож на сьогодні ця організація налічує 42 представники української кіноіндустрії.

Цього місяця Україну було гідно представлено на міжнародних кінофестивалях. Зокрема дебютну повнометражну стрічку кримськотатарського режисера Н. Алієва «Додому», створену за підтримки Міністерства культури України, визнано найкращим фільмом на Міжнародному кінофестивалі у Бухаресті (*BIFF*, Румунія). Своєю чергою дебютна художня картина А. Лукіча «Мої думки тихі» отримала спеціальний приз журі конкурсу *East of the West* на LIV Міжнародному кінофестивалі в Карлових Варах (Чехія). На цьому фестивалі також було презентовано: фільм «Панорама» Ю. Шилова – у конкурсній програмі документальних фільмів, проєкт «Земля Івана» А. Лисецького (компанія *MaGiKa Film*) – в індустріальній секції *Docs in Progress*. У межах міжнародного фестивалю *La Rochelle* (Франція) за підтримки Українського інституту було показано ретроспективу фільмів К. Муратової: «Короткі зустрічі» (1967), «Довгі проводи» (1971), «Астенічний синдром» (1989), «Пізнаючи білий світ» (1978), «Серед сірих каменів» (1983), «Зміна долі» (1987). Стрічка про жінок на війні «Явних проявів немає» А. Горлової вперше представила нашу країну на *Міжнародному кінофестивалі Durban International Film Festival* (ПАР). Анімаційний фільм «Кохання» М. Лиськова взяв участь у програмі короткого метра *XII Фестивалю анімаційного кіно Animator* (Польща). А сімейну комедію «Пригоди S Миколая» С. Горова відзначено спеціальним призом від *SOMIX* за найдинамічніший трейлер на кінофестивалі дитячого кіно *Giffoni Film Festival* (Італія).

1–31 липня тривала перша закордонна резиденція програми «Екстер» від Українського інституту за участі документаліста та публіциста О. Радунського. Митець вирушив у Нью-Йорк (США), де працював над своїм новим фільмом про українського радянського вченого В. Глушкова. З американського боку програму підтримала установа *International Studio & Curatorial Program*. Планується, що «Екстер» стане довгостроковою програмою, яка сприятиме обміну й співпраці між фахівцями та посилить присутність України в міжнародній артспільноті.

У липні американський відеосервіс *Amazon Prime* придбав права на трансляцію українського мультсеріалу «Козаки» в Латинській Америці. Тож переглянути пригоди українських героїв, включно з новими серіями «Козаки. Футбол» (2016) і «Козаки. Навколо світу» (2018), зможуть підписники сервісу в Аргентині, Бразилії, Мексиці, Чилі, Колумбії, Перу тощо. Тимчасом американська кабельна і супутникова мережа *HBO* отримала права на телевізійні покази та розміщення на VoD-платформі в країнах Центральної Європи стрічки «Історія Лізи» О. Жовна.

Телепокази фільму розпочнуться з 1 травня 2020 р. у Чехії, Словаччині, Угорщині, Польщі, Румунії, Молдові, Хорватії, Словенії, Сербії, Косово, Чорногорії, Боснії та Герцеговині, Македонії, Болгарії.

Візуальні мистецтва

В Україні

5 липня було підбито підсумки XVIII Міжнародного конкурсу карикатур «Незалежність», присвяченого творчості В. Висоцького. У номінації «Шарж» першу премію здобула робота І. Ліри (Венесуела). Відзнаки журі отримали Антоніо Сантос (Португалія), Халіт Куртулмуш (Туреччина), Іманнематі (Іран). А в номінації «Карикатура» відзначено Збігнева Пищика (Польща) та Валентина Дружиніна (Росія). Загалом на конкурсі були представлені роботи 126 авторів із 31 країни: Бразилії, Боснії та Герцеговини, Болгарії, Бельгії, Німеччини, Єгипту, Індії, Ірану, Італії, Казахстану, Китаю, Куби, Мексики, Перу, Північної Македонії та ін. Виставка творів-учасників конкурсу діяла у київські галереї «Висоцький».

10 липня перформансом «Поміж рядків» завершилася авторська виставка швейцарської мисткині Маріанни Холленштайн «Стан людини», яка проходила з 24 травня в Києві, у артпросторі «Set», за підтримки Посольства Швейцарської Конфедерації в Україні.

З 12 червня по 10 липня в рамках Двостороннього року культури Австрія – Україна в Києві у Домі освіти та культури «Майстер Клас» відбулася виставка живопису «TRANSart Summer School». Експозиція презентує мистецьку співпрацю молодих живописців з Конотопа із австрійською художницею Веронікою Драєр. У проєкті також взяли участь молоді конотопські музиканти разом з асоціацією *ARTMINE* та провели музичні воркшопи з ірландсько-австрійським співаком Десмондом Дойлом. Кураторами літньої школи *TRANSart* виступили доктор Маргарете Бруггер (Австрія) та С. Шут (Україна).

З 25 липня по 18 серпня у столичній «Dumchuk Gallery» було організовано фотовиставку «Плутанина» Вероніки Генсіцької (Польща). Подія відбулася завдяки підтримці програми *ЄС Culture Bridges*, Польського Інституту у Києві та Інституту Адама Міцкевича.

З 4 липня по 5 вересня в Києві, у Центрі сучасного мистецтва «M17», проходить міжнародний мультиекспозиційний проєкт безпредметного мистецтва «Велике коло», який об'єднав виставки незалежних художніх ініціатив, проєктів і артцентрів з Австралії, Бельгії, Італії, Франції, Німеччини, Великої Британії, Данії, США та України.

Американки українського походження Оля Рондяк та Монік Роллінз презентували у київському артпросторі «Gallery 83» свою виставку «Відновлення свідомості». З 17 липня до 9 серпня можна було ознайомитися з живописом, скульптурою та перфомативним мистецтвом, які звертаються до української культури. Куратор проєкту – Хуан Пунтес (США).

А 3–14 липня в Музейно-виставковому центрі «Музей історії міста Києва» експонувався виставковий проєкт «KRAÏNA: Я – земля» канадки з українським корінням Олесі Марущак. Смісловим центром експозиції є старі пошкоджені світлини, допрацьовані та оновлені мисткинею.

11–23 липня в Центрі сучасного мистецтва «Білий Світ» проходила виставка чеського та українського екслібриса «Tandem», на якій було представлено твори понад 60 графіків. Серед них Карол Демел, Мартін Манойлін, Петр Мінка, Властиміл Собота (Чехія), К. Антюхін, О. Денисенко, Р. Романишин (Україна) та ін. Організатори заходу – ЦСМ «Білий Світ», український Екслібрис-клуб і чеська Асоціація колекціонерів та шанувальників екслібрису.

Китайська художниця *AU Ho Lam, Suzanne* з Гон-Конгу долучилася до спільної з українськими митцями виставки сучасної порцелянової пластики «Just Porcelain», яка 7–21 липня проходила у галереї-майстерні «Ceramic Creative Studio» у Києві. З українського боку було представлено роботи Ю. Мусатова, А. Малонога, Т. Забеліної, Н. Зубань, О. Дворака-Галік та К. Калініної.

5 липня у Києві, в галереї сучасного мистецтва «The Naked Room» стартував виставковий проєкт «Василіск» Франко Аріаудо (Італія). Це частина ширшого дослідження митця, яке він розробляв починаючи з 2017 р. під час резиденції в Україні на острові Бірючий. Авторські роботи досліджують акт ходіння по воді – від його тео-філософського прочитання в західній символіці і до актуальних антропологічних і соціокультурних трактувань.

З 19 липня по 10 серпня в Чернівецькому обласному художньому музеї можна було ознайомитися одразу з двома виставками польських художників: «Життя в мережі» Магдалени Лесьняк та «QR [реінтерпретації]» Рафала Урбанського. Цьому посприяли Генеральне Консульство Республіки Польща у Вінниці та Бюро художніх виставок в м. Кельце.

Концептуальний художник із Токіо Масаакі Хасегава (Японія) провів майстер-клас для молодих митців Харкова, розповівши їм про техніку каліграфії та свою філософію.

За кордоном

М. Рідний представляє Україну на XII Каунаській бієнале: *AFTER LEAVING / BEFORE ARRIVING*, яка з 7 червня по 29 вересня проходить у Литві. Авторський проєкт «Загублений багаж» створено спеціально для виставки та присвячено художниці Естер Лур'є, яка вижила після Каунаського гетто та Голокосту. Участь митця у заході стала можливою за підтримки Українського інституту.

Українські художниці Н. Кудрявцева, Г. Отчич, О. Сотнікова, М. Томин, С. Василець, С. Янушкова та Н. Журавльова взяли участь у I Міжнародному фестивалі акварельної творчості, що 9–14 липня відбувся у Гельсінкі (Фінляндія).

1 липня у Кейптауні (ПАР) в рамках *International Public Art Festival* було відкрито український мурал із зображенням Херсонського маяка. Стінопис створено українськими митцями О. Никитюком і Т. Хурн, яка останніми роками прожи-

ває у Південно-Африканській Республіці. Подія стала можливою за підтримки Міністерства закордонних справ України та сприяння Української Асоціації у ПАР.

23 липня в Будапешті, у галереї «Ráth Lépcső Galéria», розпочалася виставка творів сучасного українського мистецтва з колекції угорського дипломата Яноша Коллара, який у 2011–2017 рр. працював у Посольстві Угорщини в Україні. Експозицію спільно відкрили Надзвичайний і Повноважний Посол України в Угорщині Л. Непоп та власник картин.

5 липня у музейному центрі *Bois du Cazier* у Шарлеруа (Бельгія) український художник Р. Мінін презентував свою виставку «Minin(g) Charleroi». Це вже другий проєкт митця у Бельгії. Експозиція триватиме до 6 жовтня.

З 17 червня по 3 липня в Парижі (Франція) проходила фотовиставка Н. Середи «Rénates natales», куратором якої виступив український дизайнер А. Белінський. Експозиція є своєрідним дослідженням порушення суспільної свідомості в період між розпадом Радянського Союзу та встановленням нової ери в Україні.

А 1 липня український дует *Synchrodogs* (Т. Щеглова та Р. Новен) презентував у м. Арль (Франція), у галереї «A space of photography», свою виставку Трохи змінені». Авторський проєкт підіймає екологічне питання: «Як Земля починає виглядати внаслідок наших втручань в екологічні процеси?».

25 липня в нью-йоркській галереї Українського інституту Америки (США) стартувала виставка-продаж робіт українських митців «Summer Art Show and Sale». До уваги відвідувачів добірка картин В. Бажая, С. Беліка, О. Денисенка, С. Гая, В. Гнатенка, І. Сочинської, Д. Красного, Г. Криволап, Р. Лучука, І. Марчука, Л. Панчишина, Р. Романишина, П. Щербини, Т. Свірелі, Т. Василенко та М. Вітика. Куратор – доктор філософії Волтер Гойдиш. Захід триватиме до 20 вересня.

3–16 липня у Варшаві (Польща) тривала виставка сучасних українських художників Л. Сахно та Ю. Мазуренка «Double Coin» (Дві сторони монети). Ю. Мазуренко привіз як свої ранні роботи з середини 90-х рр., так і сучасні твори. А мисткиня Л. Сахно, яка має польське коріння, презентувала картини із серій «Невигадана історія» та «Внутрішні зайці».

33 митці з України стали учасниками цього річної XVII стипендіальної програми Міністерства культури та національної спадщини Республіки Польща *GAUDE POLONIA*, покликаної сприяти розбудові взаєморозуміння і контактів між митцями з метою поглиблення культурного співробітництва. Стипендіати упродовж 6 місяців з 1 лютого по 31 липня працювали у Польщі над реалізацією авторських проєктів під керівництвом визнаних польських художників і установ культури.

З 17 червня по 7 липня в чорногорському місті Морін проходила міжнародна мистецька резиденція за участі майстрів та теоретиків мистецтва з України, Чорногорії, Франції, Чехії та Росії – «Exodus. Бірючий 019. Чорногорія». Власне, це закордонний пленер резиденції сучасного мистецтва *BIRUCHIY*, заснованої в

Запорізькій обл. Куратор проєкту К. Дорошенко (Україна) та комісар Петар Чукович (Чорногорія), звертаючись до старозавітного сюжету про вихід євреїв з Єгипту, запропонували митцям осмислити кризи та виклики сучасного світу, побачити шляхи, якими блукає нинішнє людство та, можливо, виходи, які воно може знайти. Серед учасників – українські митці С. Братков, В. Кравець, В. Ралко та ін. 5 липня в місцевому краєзнавчому музеї було відкрито підсумкову виставку резиденції. 15 серпня експозицію представлять у Національному музеї Чорногорії в Цетинє.

Музеї. Охорона культурної спадщини В Україні

18 липня до 198-ї річниці незалежності Перу в Національному музеї Тараса Шевченка відбулося відкриття фотовиставки «Qharaq Ñan/Стежка Інків» за участі Надзвичайного та Повноважного Посла Республіки Перу в Україні та Польщі – Альберто Саласа Барахони. Експозиція діяла до 16 серпня.

25 липня у Рівненському обласному краєзнавчому музеї Надзвичайний та Повноважний Посол Австралії в Україні Меліса О'Рурк відкрила виставку «Еволюція: маски Торресової протоки», підготовану австралійським культурним центром *Gab Titui*. У експозиції 26 фотопанно, які знайомлять глядачів із культурним надбанням корінних народів Австралії.

4 липня розпочалася реставрація шести скульптур, які знаходилися довкола Латинського кафедрального собору у центрі Львова. Пам'ятки різночасові – від XVIII до XIX ст., і походять із села Оброшине. Роботи виконуватимуть випускники кафедри реставрації Львівської політехніки та їхні колеги з Польщі. Вартість реставрації – 350 тис. злотих (приблизно 2,4 млн грн) – повністю оплачує Національний інститут польської культурної спадщини за кордоном «Полоніка».

З 25 червня до 3 липня у київському креативному просторі «IZONE» в рамках *Літньої школи Donbas Studies* було представлено виставковий проєкт «З Уельсу в Україну: історія Юзівки», кураторами якого виступили митець Стефан Кеддік (Південний Уельс) і директорка Центру російських, радянських, центральних і східноєвропейських досліджень при Сент-Ендрюському університеті Вікторія Донован (Шотландія, Велика Британія). Виставка досліджує історію міграції з Південного Уельсу в Україну наприкінці XIX ст. 28 червня експозицію можна було оглянути також в артрезиденції «Плюс/Мінус» у Северодонецьку.

У липні в Кмитівському музеї радянського мистецтва, що на Житомирщині, за підтримки Українського культурного фонду розпочав свою роботу новостворений відділ сучасного мистецтва. Його завданням є осмислення та аналіз української радянської спадщини XX ст. у формі діалогу з творами сучасного мистецтва. 13 липня стартувала перша виставка із серії мистецьких резиденцій «Жести ставлення», коштом якої планують наповнювати експозицію відділу. Тож на виставці «Патерналізм та просвітництво» резиденти Шон Снайдер (США) і Таус Махачева

(Росія) презентували свої твори, створені у взаємодії з основною колекцією музею. Куратор проєкту – український художник та скульптор М. Кадан.

За кордоном

Керівництво провідних музеїв нашої країни – Національного музею мистецтв ім. Богдана та Варвари Ханенків, Національного музею Історії України, Національного художнього музею України та Національного культурно-мистецького та музейного комплексу «Мистецький арсенал» – відвідали Литву для ознайомлення з досвідом роботи литовських колег. Зокрема 11 липня у Вільнюсі, в приміщенні посольства України, відбулася зустріч українських музейників з представником Литовського художнього музею Скайстісом Мікульонісом. Сторони обмінялися думками щодо напрямів майбутньої співпраці з реалізації у Литві спільних із Посольством України виставкових проєктів.

Література

В Україні

12 липня в Одеському літературному музеї відбулася церемонія нагородження переможців III Міжнародної літературної премії ім. Ісаака Бабеля. Її цьогорічними закордонними лауреатами стали Резо Габріадзе (I премія, Грузія) та Михайло Бару (III премія, Росія).

5 липня в Україні вп'яте розпочався один із найбільших транскордонних літературних фестивалів Центрально-Східної Європи – «Місяць авторських читань», який об'єднує п'ять міст: Брно, Оставу, Кошице, Вроцлав та Львів. Упродовж місяця понад 60 письменників та поетів з Чехії, Словаччини, Польщі, Румунії та України провели творчі зустрічі зі своїми читачами в цих країнах. Країною-почесною гостею цьогорічного фестивалю стала Румунія. Подія відбулася за підтримки Українського культурного фонду, Міністерства культури Чехії, Чеського центру в Києві, Польського Інституту в Києві, Генерального Консульства Польщі у Львові.

Також у Львові з 8 по 18 липня проходила міжнародна перекладацька майстерня під керівництвом Арона Ажі – президента Американської асоціації літературних перекладачів (*ALTA*, США).

За кордоном

9 липня в Тегерані (Іран) відбулася презентація одразу двох творів українських авторів у перському перекладі: п'єси М. Куліша «Мина Мазайло» та роману А. Куркова «Сірі бджоли». У заході взяли участь перший секретар Посольства України в Ірані Сурен Бальянц, головний редактор журналу «Караван» Сеєд Хосейн Табатабаї, іранський письменник та критик Маджид Кейсарі та перекладач книг Абтін Голкар.

Релігія В Україні

27 липня Синод Православної церкви України ухвалив створення православного румунського вікаріату для релігійних громад в Україні з переважним числом етнічних румунів. Румунський вікаріат буде підпорядкований безпосередньо митрополиту Київському і всієї України Епіфанію, предстоятелю ПЦУ, та матиме особливу адміністративну структуру з правом самоврядування в складі ПЦУ.

За кордоном

5–6 липня у Ватикані пройшла дводенна зустріч Папи Римського із предстоятелем Української греко-католицької церкви Блаженнішим Святославом і очільниками окремих дикастерій Римської курії. Сторони обговорили низку питань стосовно релігійної, гуманітарної та суспільно-політичної ситуації в Україні. Зокрема йшлося про визнання за УГКЦ статусу патріархату та питання беатифікації митрополита А. Шептицького. Невдовзі, 11 липня, Ватикан офіційно повідомив про створення Апостольського екзархату для українців греко-католиків, які проживають в Італії. Церковна територіальна одиниця охоплює всю територію Італії та налічує приблизно 70 тис. вірян. Апостольським адміністратором новоствореного екзархату призначено кардинала Анджело де Донатіса.

25–26 липня офіційна делегація Православної церкви України відвідала Грецію, щоб заручитися підтримкою Елладської православної церкви щодо визнання нею ПЦУ. Під час візиту відбулися зустрічі українських делегатів з ієрархом Елладської православної церкви митрополитом Неапольським та Ставрупольським Варнавою (Тірісом) та з митрополитом Фессалонікійським Анфімом (Русасом).

Своєю чергою очільник ПЦУ в Криму архієпископ Климент узяв участь у конференції з релігійних свобод у Вашингтоні, що відбулася під проводом державного секретаря США Майкла Помпео. Архієпископ повідомив про утиски, яких зазнає ПЦУ та українська громада в Криму. Захід відбувся 17–19 липня за участі релігійних лідерів з усього світу.

Семінари, лекції, воркшопи В Україні

5 липня у Києві в *PinchukArtCentre* директор Центру Помпиду в Парижі Бернар Блістен (Франція) прочитав лекцію «Центр Помпиду – більше ніж музей». А 9 липня мистецтвознавець провів зустріч у Центрі сучасного мистецтва «М17».

З 24 червня до 6 липня на базі кафедри архітектури та реставрації Національного університету «Львівська політехніка» проходив міжнародний науково-практичний семінар з дослідження та реставрації дерев'яних церков за участі фахівців зі США, Хорватії та України. Заняття поєднали лекції, семінари, практикуми, екскурсії та фахові обговорення. Практичною складовою семінару стали дослідницькі роботи на двох об'єктах: іконостасі у церкві Св. Климентія у Львові та

дерев'яній церкві у селі Кугаїв. Організаторами заходу виступили: кафедра архітектури і реставрації НУ «Львівська політехніка», компанія *Period Furniture Conservation* (США), Український національний комітет ІКОМОС, ЛОО «Українське товариство охорони пам'яток історії та культури», Музей народної архітектури та побуту «Шевченківський гай», Державний історико-архітектурний заповідник у м. Жовква.

Також у Львові з 26 липня по 9 серпня проходив міжкультурний діалоговий проєкт для учнів та студентів з Німеччини та України у сфері каменярства. Захід було засновано у 2013 р. німецьким Фондом Ебергарда Шьока з метою збереження початкового вигляду Львова. Цьогоріч у проєкті взяли участь 12 учнів коледжу ім. І. Труша та студентів НУ «Львівська політехніка», а також 7 німецьких учнів-каменярів. Тьютор – дипломований скульптор та реставратор кам'яних пам'яток Дірк Брюггеманн-Булгаков (Німеччина). Практична частина семінару традиційно пройшла в історичній частині міста.

Національні меншини В Україні

17 липня в Ізмаїльському історико-краєзнавчому музеї Придунав'я відбувся VII Фестиваль «Етноперлина Південної Бессарабії – 2019». Цьогорічний захід було присвячено німецькому етносу. Його гостями стали члени Асоціації бессарабських німців зі Штутгарта та представники міста Бад-Урах (Німеччина). Під час фестивалю в музеї було організовано численні просвітницькі заходи та виставки. Зокрема розпочала свою роботу етнографічна мінівиставка «Південна Бессарабія – колиска етносів і культур», на якій представлено світлини, одяг, знаряддя праці та предмети побуту німців-колоністів, які проживали на території Південної Бессарабії з 1812 по 1940 рр. Експозиція діятиме до кінця серпня.

Матеріал підготувала

Г. М. Іванченко
завідувачка сектору ДЗК
відділу НАУІ Інформцентру
з питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування **І. Г. Піленко**

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 1,16. Б/т. Зам. 86. Безплатно

НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12